Introduktion till FOSS

N. Stenberg

11 april 2018

Free and Open Source Software – FOSS

eller

Free, Libre and Open Source Software – FLOSS

"Fri programvara" handlar om frihet, inte pris. För att förstå begreppet, tänk "fri" som i "yttrandefrihet", inte som i "kostnadsfri/gratis".

De fyra friheterna

- [frihet 0]Friheten att köra programmet som du önskar, för ett godtyckligt syfte.
- [frihet 1]Friheten att studera hur programmet fungerar och att anpassa det för sina behov. Tillgång till källkoden är ett villkor för detta.
- [frihet 2]Friheten att vidaredistribuera kopior så att användaren kan hjälpa sin nästa.
- [frihet 3] Friheten att förbättra programmet och att ge sina förbättringar till allmänheten så att hela samhället drar nytta. Tillgång till källkoden är ett villkor för detta.

Märk: Inget säger att man inte får tjäna pengar!

Starten: MIT Media Lab

Historia

- [-70th] Source code common way of distribution
- [70-80] Binärer började skickas ut
- [1983] IBM Object code only
- [1983] Richard Stallman(RMS) : The GNU project
- [1984] GNU Operating System
- [1985] Free Software Foundation FSF och the GNU Manifesto
- [1991] The Linux kernel
- [1998] Open Source Initiative (OSI) was formed
- [2013] Ubuntu Marks 'Bug No. 1' As Fixed. Bug no. 1: "Microsoft has a majority market share."
- [2017] FOSS användning uppskattat till 94%

The Open Source Definition (by OSI)

- Free Redistribution
- Source Code
- Derived Works
- Integrity of The Author's Source Code
- No Discrimination Against Persons or Groups
- No Discrimination Against Fields of Endeavor
- Distribution of License
- License Must Not Be Specific to a Product
- License Must Not Restrict Other Software
- License Must Be Technology-Neutral

FOSS diskuteras flitigt!

FRI eller ÖPPEN mjukvara?

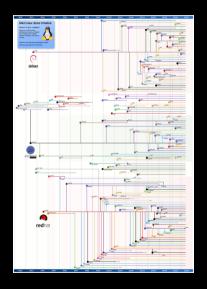

FOSS är VÄLDIGT vanligt!

- Apache web server
- Content Managament Systems (tex swereas hemsida)
- princip allt inom Molntjänster
- Nästan all IoT-devices
- Linux (Vanligaste OS-kärnan)
- NET
- Firefox
- VLC
- MvSQL
- MediaWiki (Wikipedia, virtwiki)
- Android

Linux är ett FOSS-projekt och har hållt på ett tag

Vad gör en programvara fritt?

Licensen!

- GNU
  - GPL v2, v3
  - LGPL
- MIT
- BSD
- Apache
- Python
- CC
- Ett otal andra

```
Licenses by Name
```


Licensen säger hur du får använda programmet

FOSS licenser finns i två typer

- Copyleft
  - typiskt GPL..
- eller
- "Gör vad du vill med texten"
  - typiskt MIT och BSD

utdrag ur EULA: WINDOWS OPERATING SYSTEM July 2017

Restrictions. The manufacturer or installer and Microsoft reserve all rights (such as rights under intellectual property laws) not expressly granted in this agreement. For example, this license does not give you any right to, and you may not:

- use or virtualize features of the software separately;
- publish, copy (other than the permitted backup copy), rent, lease, or lend the software;
- transfer the software (except as permitted by this agreement);
- work around any technical restrictions or limitations in the software;
- use the software as server software, for commercial hosting, make the software available for simultaneous use by multiple users over a network, install the software on a server and allow users to access it remotely, or install the software on a device for use only by remote users;
- reverse engineer, decompile, or disassemble the software, or attempt to do so, except and only to the extent that the foregoing restriction is (a) permitted by applicable law; (b) permitted by licensing terms governing the use of open-source components that may be included with the software; or (c) required to debug changes to any libraries licensed under the GNU Lesser General Public License which are included with and linked to by the software; and
- when using Internet-based features you may not use those features in any way that could interfere with anyone else's use of them, or to try to gain access to or use any service, data, account, or network, in an unauthorized manner.

Utdrag ur GPLv3

Basic Permissions.

All rights granted under this License are granted for the term of copyright on the Program, and are irrevocable provided the stated conditions are met. This License explicitly affirms your unlimited permission to run the unmodified Program. The output from running a covered work is covered by this License only if the output, given its content, constitutes a covered work. This License acknowledges your rights of fair use or other equivalent, as provided by copyright law.

You may make, run and propagate covered works that you do not convey, without conditions so long as your license otherwise remains in force. You may convey covered works to others for the sole purpose of having them make modifications exclusively for you, or provide you with facilities for running those works, provided that you comply with the terms of this License in conveying all material for which you do not control copyright.

Skillnad GPL och LGPL

GPL

Programmet som byggs med GPL-kod förblir GPL-licensierat

LGPL (Lesser GPL)

Programmet som byggs med LGPL-kod behöver inte vara FOSS. LGPL-koden i sig är dock alltid LGPL.

Samma program kan ha flera licenser

Exempel: PyQt

- Normalt GPLv3
  - Fritt, öppet, Behöver ej betala något
  - Används för att skapa GPLv3-icensierade program, som FAME
- Kan köpa kommersiell licens
  - kostar approx 300 Euro för ett år och en utvecklare
  - Utvecklarlicens ger LGPL
  - Kan då skapa slutna program

FOSS som kan vara användbara:

- Octave
- Libre Office
- Python
- GIMP
- Blender

Annan viktig FOSS programvara

- gcc
- gfortran
- och väldigt många andra kompilatorer
- GTK, Tk, Qt, ...

Image by Jurgen Appelo - www.noop.nl

Vi använder mycket FOSS

Denna presentation t.ex. är skapad med FOSS

- emacs
- markdown
- pandoc
- latex/beamer

Swerea KIMAB har utvecklat FOSS

https://github.com/swerea

- FAME (GPLv3)
  - använder:
    - CalculiX (GPLv2)
    - PyQt (GPLv3)
    - python3 (python lic)
    - stl-to-voxel (MIT lic)
- SPHgen (GPLv3)
  - använder:
    - python3 (python lic)
    - stl-to-voxel (MIT lic)

Arbete pågår att stärka öppenheten

T.ex:

Red Hat Press release March 19, 2018:

CA Technologies, Cisco, HPE, Microsoft, SAP, and SUSE commit to providing a cure period for correcting license compliance issues in GPLv2 software

Finns konferenser

- Varje större projekt har "sin" konferens
- Universella konferenser:
  - FOSDEM
  - Libre Planet
  - •

Föredalar med FOSS

- Användning utan förbehåll
  - Installera, kör, använd alla CPUer du har
- Ofta användarutvecklat
  - Snabbt, direkt, enkelt
- Får använda som bas för egna program
  - Snabbare utveckling
- Får skriva om efter eget huvud.
  - Kustomisering
- Ingen försöker aktivt hindra dig

Varför är FOSS SÅ populärt som det är?

- Frihet
- Kontroll
- Kostnad
- "Community"

Varför är FOSS SÅ populärt som det är?

Jim Whitehurst, CEO Red Hat:

"About five or six years ago, something changed. Large corporations, including Google and Facebook, started open sourcing their own projects because they didn't look at some of the infrastructure technologies they opened up as competitive advantages. Instead, having them out in the open allowed them to profit from the ecosystems that formed around that."

Vad är FOSS community?

- Personerna som hjälper utvecklingen
  - Programmerare
  - Dokumentatörer

De förbättrar hela tiden

- Användare
  - Bugg-rapportörer
  - Feedback

De svarar på användarfrågor

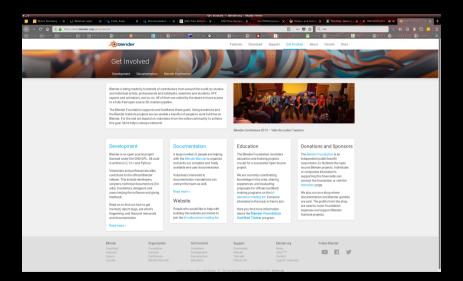

Som exempel: Blender communities

Mer Blender: Utveckling

Tankarna bakom FOSS

- Jag behöver denna funktion
- kanske andra också behöver den?
- Med FOSS-licens kan jag dela med mig och få ta del av andras tillägg
- Vi hjälper varandra

Använd FOSS!

Använd INTE *Freeware!* - Ofta skadliga program!

Tack för att ni lyssnade

Ett tips: lägg till gpl när ni söker program för att hitta FOSS

